

EKOLOGIK MADANIYAT: MUAMMO VA YECHIMLAR

mavzusidagi respublika ilmiy-nazariy
ANJUMANI

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT TEXNIKA UNIVERSITETI

O'ZBEKISTON EKOLOGIYA PARTIYASI BUXORO VILOYAT KENGASHI

MIRI ARAB OLIY MADRASASI

**EKOLOGIK MADANIYAT:
MUAMMO VA YECHIMLAR**

**mavzusidagi respublika ilmiy-nazariy
ANJUMANI**

Buxoro – 2025

«Ekologik madaniyat: muammo va echimlar» mavzusidagi respublika ilmiy-nazariy anjumani Buxoro davlat texnika universitetida 2025 yil 12 mayda o'tkazildi. Anjuman to'plamiga "O'zbekiston-2030» strategiyasida ilgari surilgan ustuvor vazifalar va tavsiyalardan kelib chiqqan holda ilmiy-nazariy va amaliy ahamiyati kasb etuvchi g'oyalar, taklif-mulohazalar, xulosalar o'z ifodasini topgan maqolalar kiritildi.

To'plam materiallari jamiyatda ekologik madaniyat va ongni yuksaltirish, yosh avlodda atrof-muhitni muhofaza dunyoqarashini shakllantirish, ekologik ta'lim va tarbiyani uzviyligi ta'minlash hamda "Yashil" iqtisodiyotning o'ziga xos afzalliklarini keng jamoatchilikda etkazish, ma'naviy jihatdan barkamol inson etib tarbiyalashga xizmat qiladi. Professor-o'qituvchilar, tadqiqotchilar, ekologiya masalalari bilan qiziquvchi talaba-yoshlar uchun mo'ljallangan.

Tahrir hay'ati:

Sadoqat Siddiqova- BuxMTI rektori
Gulchehra Navro'zova Bux.DTU. "Ijtimoiy fanlar va jismoniy madaniyat"
kafedrası professori, falsafa fanlar doktori

Erkin Zoyirov BuxDTU. "Ijtimoiy fanlar va jismoniy madaniyat"
kafedrası mudiri, falsafa fanlari doktori (DSc)

Feruz Bafoyev BuxDTU. "Ijtimoiy fanlar va jismoniy madaniyat"
kafedrası dotsenti, siyosiy fanlari nomzodi

Mas'ul maharrir:

Abduraxim Boltayev BuxDU professori, falsafa fanlari doktori (DSc)
Voxidova Munira BuxDTU. "Ijtimoiy fanlar va jismoniy madaniyat"
kafedrası dotsenti, falsafa fanlari nomzodi

Taqrizchilar:

Oygul Sharipova BuxDU professori, falsafa fanlari doktori (DSc)
Avliyoqulov Uchqun Mir Arab Oliy madrasasi prorektori

Maqolalarda keltirilgan ixtiboslar (sitatalar) va maqolalar mazmuni uchun javobgarlik mualliflar zimmasida.

ish joylari bilan ta'minlash hamda vatanimizning iqtisodiyotini o'sishiga katta xissa qo'shadi. O'zbekiston Markaziy Osiyo davlatlarining o'rtasida, ekoturizmning rivojlanishi uchun qulay bo'lgan transport chorrasida joylashganligi ham ekologik turizmni rivojlantirishda ko'plab salohiyatli imkoniyatlarni yaratadi. Ekoturizm vatanimizning tabiiy resurslaridan oqilona foydalanish sohasida, nafaqat xorijiy sayyohlarni Vatanimizning ajoyib tabiat landshaftlari, o'simlik, hayvonot dunyosi va nabobat dunyosiga boy va betakror tabiati bilan tanishtirish, xalqlar o'rtasida do'stlik rishtalarini bog'lash, mamlakatlar va turli xalqlarning bir-birini atroflicha bilishga, madaniyatini, urf odatini o'rganishga imkon beradi. Shu bilan birga O'zbekiston hududida yo'qolib ketish arafasida turgan noyob o'simlik, hayvonot va nabobat dunyosini saqlash va ko'paytirish maqsadlarida qo'riqxonalar tarkibida va atrofida jahon talablariga javob beriladigan milliy tabiiy bog'larni yaratish loyihalarini ishlab chiqish, ularni amalga oshirish orqali muhofaza qilinadigan hududlarda ekoturizm ob'ektlarining moddiy-texnika bazasini yaratish uchun "Davlat ekoturizm dastur"larini ishlab chiqish zarur bo'ladi.

Dunyo hamjamiyatiga xizmat qiluvchi yuqoridagi xalqaro markazlarning o'z oldiga qo'ygan maqsadlari har xil bo'lsada, ekoturizmning o'rnini belgilashdagi xulosalari deyarli bir xil. Chunki, ekoturizmni targ'ib qilayotgan tashkilotlarning ish tartibi, maqsadlari doimo biri-birini to'ldiradi. Dastlabki ikki xalqaro jamiyat tabiatdan turistik maqsadlarda foydalanish tarafdori, keyingi xalqaro tashkilot esa tabiatni muhofaza qilish bilan mashg'ul. Bu xalqaro tashkilotlar ekoturizmni bir xil ma'noda ta'riflar ekan ekoturizmda tabiat ham muhofaza qilinadi ham uning resurslaridan inson foydalanadi. Ekoturizmning haqiqiy muxlislari o'zining yangi tabiat go'shalariga sayohati vaqtida "tabiat-jamiyat do'stligi, bardamligi" munosabatlarini ko'rishni xoxlaydi". Umumiy fikrlarni jamlab tahlil qilganimizda ekoturizm tabiat qo'ynida bo'lishdir. Ekoturizm bilan tabiatshunoslik va tabiatni muhofaza qilishning qo'shilib ketgani ekoturizmni rivojlantirishga ilmiy amaliy me'yorlardan ko'proq e'tibor berilayotganligidadir deb tushunish tug'ri bo'ladi.

Demak, xulosa o'rnida ta'kidlash lozimki, mamlakatimizda ekologik turizmning nazariy va amaliy masalalari turli yo'nalishda va turli yondoshuvda tadqiq etilgan. Bu esa o'lkamizda ushbu yo'nalishini rivojlantirish uchun imkoniyatlar to'lig'icha etarli ekanligidan dalolat beradi. Ayniqsa bu borada Nurota davlat qo'riqxonasi hududida imkoniyatlar etarlidir.

Abdulkarimov Zafarbek Anvarbekovich,
Urganch RANCH texnologiya universiteti magistrant i
тел. (+99899) 9688180
Xudaybergenov Timur Arturovich
TATU Urganch filiali ,Urganch RANCH texnologiya
universiteti PhD, dotsent
тел. (+99890) 5786478

DIGITAL (RAQAMLI) EGIZAKLAR: KELAJAK TEXNOLOGIYASI

Abstract: The article describes the widespread introduction of a technology called "digital twin - digital twin" for complex automation and digitization of production process control systems, and the advantages of this technology. It was also noted that the transition to digital transformation and widespread introduction of digital technologies in the country is being carried out gradually.

Key words: "digital twin", "digital twin", modeling, digitization, automation, digital technology, digital transformation, virtual devices, simulation.

Kirish: Zamonaviy texnologiyalar taraqqiy etishi bilan real dunyodagi jismoniy obyektlarning raqamli nusxalarini yaratish imkoniyati yuzaga keldi. Ushbu texnologiya **Digital Twin** (raqamli egizak) deb atalib, sanoat, sog'liqni saqlash, aviatsiya, transport,

qurilish va boshqa ko'plab sohalarda inqilobiy o'zgarishlar olib kelmoqda. Raqamli egizaklar real obyekt yoki tizimning raqamli nusxasini yaratish orqali uning ishlashini kuzatish, simulyatsiya qilish va optimallashtirish imkonini beradi. [4]

Digital Twin nima?

Jahonda so'nggi vaqtlarda ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarish tizimlarini kompleks avtomatlashtirish va raqamlashtirish uchun usul va algoritmlarni ishlab chiqish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bu borada, turli texnologik profildagi ishlab chiqarish qurilmalaridan iborat bo'lgan kompleksli ishlab chiqarish obyektining bir butun sifatida ishlaydigan tizimlarini ishlab chiqish va zamonaviy integrallashgan axborot-boshqarish tizimlari asosida kompleksli ishlab chiqarish obyektining ish samaradorligini oshirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Jahonda ishlab chiqarish obyektining tashkiliy va texnologik infratuzilmasini optimallashtirish bo'yicha ham ilmiy-tadqiqot ishlari olib borilmoqda. So'nggi yillarda ishlab chiqaruvchi kompaniyalar tomonidan alohida qiziqish uyg'otadigan eng qiziqarli texnologiyalardan biri bu "raqamli egizak – digital twin" deb nomlangan texnologiyadir.

"Raqamli egizak" - bu modellashtirish va ishlab chiqarishni rejalashtirish va avtomatlashtirishda yangi so'z - virtual qurilmalar va simulyatsiya modellari ko'rinishidagi har bir ishlab chiqarish objekti ichidagi barcha jarayonlar va munosabatlarni ishonchli tavsiflovchi yagona modeli. Shunday qilib, jismoniy dunyoning virtual nusxasi yaratiladi. [5]

Haqiqiy aktivning aniq nusxasi bo'lgan raqamli egizakdan foydalanish ma'lum sharoitlar va omillarga bog'liq holda voqealarning rivojlanishini tezda modellashtirishga, ishning eng samarali usullarini topishga, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflarni aniqlashga, yangi texnologiyalarni mavjud ishlab chiqarish tarmoqlariga qo'shishga va loyihani amalga oshirish vaqti va narxini kamaytirishga yordam beradi. Bundan tashqari, raqamli egizak xavfsizlikni ta'minlash uchun qadamlarni aniqlashga yordam beradi.

Digital Twin – bu jismoniy obyekt yoki tizimning real vaqt rejimida ishlaydigan raqamli nusxasi bo'lib, obyektning holati, xatti-harakati va ishlash jarayonlarini to'liq aks ettiradi. Bu texnologiya IoT (Internet of Things), sun'iy intellekt (AI), katta hajmdagi ma'lumotlar (Big Data) va bulutli texnologiyalar bilan integratsiya qilinadi. [4], [5], [6].

Digital Twin qanday ishlaydi?

Digital Twin texnologiyasining ishlash jarayoni quyidagi bosqichlardan iborat:

1. **Ma'lumot yig'ish:** Sensorlar va IoT qurilmalari orqali jismoniy obyekt yoki tizimdan real vaqt ma'lumotlari yig'iladi.
2. **Ma'lumotlarni uzatish:** Bulutli texnologiyalar yoki markazlashgan serverlar yordamida ma'lumotlar raqamli modelga yuboriladi.
3. **Raqamli modelni yaratish:** Yig'ilgan ma'lumotlar asosida obyektning dinamik va statik xususiyatlarini aks ettiruvchi model quriladi.
4. **Simulyatsiya va bashorat qilish:** Raqamli egizak turli sharoitlarda qanday ishlashini simulyatsiya qiladi va mumkin bo'lgan muammolarni oldindan aniqlaydi.
5. **Optimallashtirish:** Obyekt yoki tizimning samaradorligini oshirish uchun yo'nalishlar ishlab chiqiladi.

Digital Twin texnologiyasining afzalliklari :

- **Real vaqt rejimida monitoring qilish** – Obyekt yoki tizimning joriy holati doimiy ravishda nazorat qilinadi. [4], [5]
- **Bashorat qilish va profilaktika** – Nosozliklarni oldindan aniqlash va ularning oldini olish imkonini beradi. [4], [6].
- **Xarajatlarni kamaytirish** – Ishlab chiqarish va texnik xizmat xarajatlarini optimallashtiradi.
- **Ishlash samaradorligini oshirish** – Resurslardan yanada samarali foydalanishga yordam beradi.

- **Tavakkalchilikni kamaytirish** – Muhim jarayonlar va tizimlarni simulyatsiya qilish orqali xatoliklarni kamaytiradi. [4], [7].

Digital Twin texnologiyasining qo'llanilishi :

- **Sanoat va ishlab chiqarish** – Ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish va nosozliklarni oldindan aniqlash.

- **Aviatsiya va avtomobilsozlik** – Samolyot, avtomobil va boshqa transport vositalarining ishlashini simulyatsiya qilish.

- **Sog'liqni saqlash** – Tibbiy jihozlar va inson tanasining raqamli modellarini yaratish orqali individual davolash usullarini ishlab chiqish.

- **Qurilish va shahar infratuzilmasi** – Aqlli shahar konsepsiyalarida yo'llar, ko'priklar va binolarni monitoring qilish. **Energetika** – Elektr stansiyalari va energetika tarmoqlarini optimallashtirish.

Digital Twin va ilg'or texnologiyalar :

AI (Sun'iy intellekt) – Ma'lumotlarni tahlil qilish va bashorat qilish uchun ishlatiladi. **IoT (Internet of Things)** – Sensorlar va tarmoqlangan qurilmalar orqali ma'lumotlarni yig'ish va uzatish amalga oshiriladi. **Big Data** – Katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish va tushunchalar hosil qilish imkonini beradi. **Cloud Computing** – Ma'lumotlarni saqlash va qayta ishlash uchun bulutli texnologiyalar qo'llaniladi. [4], [5], [6]

Digital Twin texnologiyasining kelajagi :

2030-yilga borib, Digital Twin bozori **100 milliard dollardan oshishi** prognoz qilinmoqda. IoT va AI bilan integratsiya yanada kuchayib, real vaqt ma'lumotlari bilan ishlash samaradorligi oshadi. Aqlli shaharlar, sog'liqni saqlash tizimlari va avtomatlashtirilgan ishlab chiqarish tarmoqlarida keng qo'llanilishi kutilmoqda.

Xulosa

Digital Twin texnologiyasi sanoat, sog'liqni saqlash, transport, energetika va boshqa ko'plab sohalarda inqilobiy o'zgarishlar qilmoqda. U real obyektlarni kuzatish, bashorat qilish va optimallashtirish imkonini beradi. Katta ma'lumotlar, sun'iy intellekt va IoT bilan uyg'unlashgan holda, bu texnologiya kelajakda yanada keng tarqalishi kutilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori "Raqamli iqtisodiyot va elektron hukumatni keng joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4699-sonli Qarori. 28.04.2020 y.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni «Raqamli O'zbekiston-2030» strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079 sonli Farmoni. 05.10.2020 y.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori "Aholi va iqtisodiyotni energiya resurslari bilan barqaror ta'minlash, neft-gaz tarmog'ini moliyaviy sog'lomlashtirish va uning boshqaruv tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4388-sonli Qarori. 09.07.2019 y.

4. Магомедов В. С. ТЕХНОЛОГИЯ «ЦИФРОВОЙ БЛИЗНЕЦ» ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА/ В. С. Магомедов, 10.23670/IRJ.2020.97.7.010// Международный научно исследовательский журнал. - 2020. - № 7 (97) Часть 1.- С. 72-75. -URL: <https://researchjournal.org/technical/tehnologiya-cifrovoj-bliznec-dlya-proizvodstva/> (дата 16.04.2021.).

5. обращения: Mallayev A.R., Maxmadiyev B.S., Xusanov S.N., Rajabaliyev B.A. Boshqarish obyektlari uchun raqamli moslanuvchan rostlagich. Innovatsion texnologiyalar., Qarshi, 2020, №3 (39), 21 24 betlar.

6. Mallaev A.R., Xusanov S.N., Sevinov J.U ALGORITHMS OF NONPARAMETRIC SYNTHESIS OF DISCRETE ONE-DIMENSIONAL CONTROLLERS. International Journal of Advanced Science and Technology. Vol. 29. No. 5s. (2020). pp. 1045-1050.

7. Mallayev Alisher Rajabaliyevich, Xusanov Suban Nurillayevich Estimation of Parameters of Settings of Regulators Based on Active Adaptation Algorithm. International

Elmurodova Nigora
Buxoro davlat texnika universiteti,
Ijtimoiy fanlar va jismoniy madaniyat kafedrası o'qituvchisi
nigorascientific1@gmail.com

O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI

Annotatsiya: Ushbu maqolada ekologiya, atrof-muhit bilan bog'liq muammolar, ularning kelib chiqishiga sabab bo'layotgan omillar tahlil qilingan. Bundan tashqari ushbu omillarni bartaraf etish bo'yicha ma'lum tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: *tabiat, atrof-muhit, muammo, zarar, jamiyat.*

O'zbekiston ekologik muammolar bilan bog'liq qator muammolarga duch kelmoqda. Iqlim o'zgarishi, suv tanqisligi, havo va tuproqning ifloslanishi hamda chiqindilarni boshqarish muammolari mamlakatning barqaror rivojlanishiga ta'sir ko'rsatmoqda. Ushbu maqolada ushbu muammolar va ularni hal qilish yo'llari ko'rib chiqiladi.

Ekologik omillar bu atrof muhitning organizmlar faoliyatiga o'ziga xos ta'sir etuvchi ma'lum sharoitlari va elementlari majmui. Ekologik omillar 2 katta guruh - abiotik va biotik omillarga bo'linadi. Ekologiyada "cheklovchi omillar" tushunchasi ham mavjud, ular tarkibiga organizmlar mavjudligi va rivojlanishini cheklovchi har qanday omilni kiritish mumkin. Hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasi dunyoning boshqa bir qator mamlakatlari kabi quyidagi ekologik muammolarga duch kelmoqda.

1. Suv tanqisligi O'zbekistonda suv resurslari cheklangan bo'lib, ayniqsa, qishloq xo'jaligida ortiqcha suv sarfi va noto'g'ri boshqaruv sababli tanqislik yanada kuchaymoqda. Aral dengizining qurishi mintaqadagi ekologik vaziyatni keskinlashtirdi.

2. Havo ifloslanishi Shaharlarda transport vositalarining ko'pligi, sanoat korxonalarining chiqindilari havo sifatini yomonlashtirmoqda. Toshkent, Navoiy va Farg'ona vodiysi hududlarida havo ifloslanishining yuqori darajasi kuzatilmoqda.

3. Chiqindilarni Boshqarish Maishiy va sanoat chiqindilarining noto'g'ri utilizatsiyasi ekologik muammolarni keltirib chiqaradi. Plastik chiqindilar va xavfli kimyoviy moddalar atrof-muhitga zarar yetkazmoqda.

4. Tuproq Degradatsiyasi Tuproq sho'rlanishi va eroziya jarayonlari natijasida unumdor yerlar kamaymoqda. Sug'orish tizimlarining eskirganligi va noto'g'ri dehqonchilik amaliyotlari bu muammoni kuchaytirmoqda.

Yechimlar:

1. Suv resurslarini samarali boshqarish tomchilatib sug'orish va zamonaviy suv tejovchi texnologiyalarni joriy qilish suv isrofini kamaytirishga yordam beradi.

2. Havo ifloslanishini kamaytirish elektrotransportni rivojlantirish, sanoat chiqindilarini filtratsiya qilish va yashil hududlarni kengaytirish muhim ahamiyatga ega.

3. Chiqindilarni qayta ishlash chiqindilarni saralash va qayta ishlash tizimini yo'lga qo'yish ekologik muhitni yaxshilashga xizmat qiladi.

4. Yashil iqtisodiyotni Rivojlantirish Atrof-muhitga zarar yetkazmaydigan ishlab chiqarish usullarini joriy etish va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish muhimdir.

Fan texnika inqilobi jamiyat va tabiatning o'zaro munosabatida sifat jihatidan yangi bosqichni boshlab berdi. Bu bosqich tabiiy boyliklarni o'zlashtirish g'oyat zarurligi sayyoramizdagi mavjud resurslardan misli ko'rilmagann darajada foydalanish bilan tavsiflanadi. Fan texnika inqilobi ilgari ma'lum bo'lmagan texnik va texnologik vositalarni yuzaga keltirdi. Inson fan va texnika inqilobi natijasida tabiatga munosabat borasidagi

Saloxov A.Q., Ismatov Sunnatulla. Yoshlarda bag'rikenglikni shakllantirishda buxoro ma'rifatparvarlari g'oyalaridan foydalanishning uslubiy asoslari	60
Jabborov Oybek. Ekologik tarbiya-insonga va tabiatga bo'lgan e'tibor sifatida.....	62
G'ulomov Akramjon Baxromovich. IJTIMOY TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK MADANIYATNING O'RNI.....	65

“YASHIL IQTISODIYOT”GA O'TISH VA EKOLOGIK MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHDA XORIJIY TAJRIBA: YONDASHUV VA YECHIMLAR..... 68

Raxmatova Xolidaxon Holikovna. Tabiatga oqilona munosabat azaliy qadriyatdir	68
Алимова Мохичехра Музафаровна, Туймуродов Руслан. «ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА» - ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	70
Рахимбеков К.А., Рузиматова Е. ФОРМИРОВАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ: ОПЫТ ГЕРМАНИИ, ШВЕЦИИ И ЯПОНИИ И ЕГО ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТЬ	72
Исмаилова Алина, Исаева Д.А. ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН КАК СПОСОБ ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЕНОЙ ЭКОНОМИКЕ	75
Шарипова Самира, Р Исаева Д.А. ВОЗМОЖНОСТЬ РЕШЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ В УЗБЕКИСТАНЕ НА ОСНОВАНИИ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА.	77
Abdulloyeva A.A. YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING ASOSIY TAMOIYILLARI	79
Berdiyeva Gulmira Aminovna. TURIZMNING MAMLAKATIMIZ TABIATI HAMDA JAMIYATI RIVOJIDA TUTGAN O'RNI	81
Berdiyeva Gulmira Aminovna. EKOTURIZM: YUTUQLAR, MUAMMOLAR, ISTIQBOLLARI ..	83
Abdulkarimov Zafarbek Anvarbekovich, Xudaybergenov Timur Arturovich. DIGITAL (RAQAMLI) EGIZAKLAR: KELAJAK TEXNOLOGIYASI	85
Elmurodova Nigora. O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI.....	88
Ismailov Shuhrat Atamurodovich. INKLYUZIV TA'LIM JARAYONIDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBADAN FOYDALANISH MEXANIZMI	91
Shukrulloeva Malika Baxshulloyevna. “YASHIL IQTISODIYOT”GA O'TISH VA EKOLOGIK MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHDA XORIJIY TAJRIBA: YONDASHUV VA YECHIMLAR.....	93
Israilova Xikoyat Musakulovna. YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA AGROSANOAT MAJMUASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	98
Saodatov Alimardon Abduraxmonovich. YOSHLAR QALBI VA ONGIDA TABIATGA NISBATAN OQILONA MUNOSABATLARNI RIVOJLANTIRISHDA “YASHIL MAKON” UMUMMILLIY LOYIHASINING AHAMIYATI	100
Saodatov Alimardon Abduraxmonovich. YOSHLAR EKOLOGIK MADANIY KAMOLATIDA HORIJIY TAJRIBALAR.....	101
Qahramonova Zebiniso. YASHIL KELAJAK SARI: EKOLOGIK MUOMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI.....	104
Adiz Azimov Abdullaevich, Hikmatov Asilbek. EKOLOGIYA VA INSON.	106
Baxriddinova N.M., Muxammedova N.O'.SOG'LOM EKOLOGIK MUHITNI YARATISHDAGI USTUVOR VAZIFALAR	107
A.Gulyamov. EKOTURIZM: RIVOJLANISH YO'NALISHLARI VA AHAMIYATI.....	109
Qiyomov Shavkat Fazliddinovich. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TUPROQLARI IFLOSLANISHINING ATROF-MUHITGA TA'SIRI.....	111
Muradov Sanjar Aslonovich. O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISH ..	112
Kholova Shokhista Abdurashidovna, Zarifov Z.Z. THE NECESSITY, PRINCIPLES, AND FOUNDATIONS FOR TRANSITIONING TO A "GREEN ECONOMY"	113
Xudaynazarov Samad Xudayberdiyevich. YANGI O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MILLIY QADRIYATLARNING O'RNI	115